

gangbare collectieve benadering. Het lag dan ook voor de hand te denken aan een voortzetting van het inventariserend onderzoek voor de periode na 1814. Dat onderzoek is enige tijd geleden van start gegaan, in samenwerking tussen dr. R.M. Dekker, dr. A. Baggerman en drs. G. Schulte Nordholt (EUR) en het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (ING) in Den Haag, waar de schrijver van deze mededeling de honneurs waarneemt.

Het vervolgproject heeft als doel de opsporing van Nederlandse egodocumenten een eeuw verder te brengen tot 1914. Uitgangspunten zijn om te beginnen dat een deel van de tekst binnen de onderzoeksperiode moet vallen en dat het geboortjaar van de auteur niet na 1900 ligt. Als gevolg hiervan bestrijken de resultaten van het onderzoek een periode die zich kan uitstrekken tot na de Tweede Wereldoorlog en die in een enkel geval zelfs nog levende auteurs bevat.⁵ Die uitloop treft men ook in de vorige inventarisatie aan: daarin vindt men b.v. onder nr. 551 de autobiografie van Gerrit Jan Mulder, de Utrechtse chemicus en hoofdfiguur uit de 'Aprilbeweging' van 1853, lopend tot 1877, en onder nr. 558 het fameuze dagboek van de Réveil-man Willem de Clercq, dat tot 1844 reikt. Tot de uitgangspunten behoort ook een geografische afbakening. Welke auteurs zijn 'Nederlanders'? Het antwoord op deze vraag is tamelijk ruim genomen. Het gaat allereerst om personen die geboren zijn op het grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden binnen de grenzen van 1839, en daarnaast om auteurs die, buiten Nederland geboren, de Nederlandse nationaliteit bezitten, dan wel geboren zijn in de overzeese gebiedsdelen uit een familie afkomstig uit het Europese deel van het koninkrijk. Egodocumenten van auteurs die niet aan deze voorwaarden voldoen, maar die lange tijd in Nederland gewoond en/of gewerkt hebben of in Nederlandse dienst zijn geweest, worden eveneens opgenomen. In deze laatste categorie vallen bijvoorbeeld personen als de Evangelisch-Lutherse predikant Ludwig Carl Lentz (1807-1895) of de merkwaardige voorganger Johan Willem Vijgenboom (1773-1845), beiden geboren in Duitsland.⁶ Reisverslagen worden in deze tweede fase van inventarisatie wel genoteerd, maar voorlopig van verdere bewerking uitgezonderd. Het ligt in de bedoeling de egodocumenten opnieuw op verschillende variabelen toegankelijk te maken. Het actieve onderzoek blijft beperkt tot openbaar toegankelijke bewaarplaatsen in Nederland (archieven, bibliotheken, documentatiecentra en dergelijke). Mochten de bewerkers via litera-

5. M. van der Goes van Naters (geb. 1900), *Met en tegen de tijd: een tocht door de twintigste eeuw* (Amsterdam, 1980).

6. Zie: L.C. Lentz, *Erinnerungen aus meinem Amtsleben, besonders in Amsterdam* (Amsterdam, 1895); *Korte beschrijving van de voornaamste lotgevallen van en door Johan Willem Vijgenboom, alsmede de reden zijner uitgang uit de naam dragende Hervormde Kerk* (Rotterdam, 1822).